

Altyn balyk / ýumoreska

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar

написано kitapcy | 26 января, 2025

Altyn balyk / ýumoreska ALTYN BALYK

Wraçyň maslahatyna görä, göze görünmeýän birahat nerwlerimi köšeşdirmek maksady bilen, boş wagtlarym keýpine balyk tutmak bilen meşgullanmalydym. Wraç aýtmyşlaýyn, toruň ýa-da ćeňnegiň suwa taşlap, kanagata ýaran bolup otursaň, derdiň dep bolýamyş. Şu pikire uýup, düýn köle ugardym. Biziň jelgaylarymyza kanal çekileli bäri, tüweleme, ululy-kiçili köl nirä barsaň bar.

Men Gurtly kölüne eňdim. Bir gyraraga çekiliп, ujy gurçukly ćeňnegimi taşlanymam şoldy welin, çolpyma bir zat ilen ýaly boldy. Diş çykaly bäri balyk tutup görmedik adam özüне belli, oljam oňdy-ow diýip, begenjimden hasyr-husur çekdim weli, ćeňnegiň ujunda bir bitaý köwüş göründi. Kämilllik ýaşyna ýeten erkek kişinň köwşi. Bu ne gudrat?! Bu nämäniň alamatyka?! Ýa balygyň buşlukçysymyka?! "Atylan ok daşdan gaýtmaz" diýipdirler. Çeňnegimi ýene taşladym. Ýene ćeňnegime bada-bat ilendigini aňyp, silkip çykardym äelin... Bu gezekki oljam nämendir öydýäniz? Bir boş konserw bankasy. Bu nä boluş?! Balyk deregine zol köne-küşül zat ilip dur-la. Şeýdip durjak bolsa, bu taýyk arheologlary ýollamak gerek.

"Üçden soň puç" diýipdirler, şonuň üçinem iň soňky sapar bagtymy synap görermen bolup, ho beýleräk çekildim-de, ýene ćeňnegimi taşladym. Bir salymdan ćeňnegim howsala tapdy, ujunu bir zat çekeleýän ýaly, eýlæk-beýälk at saldy. Janly zada ilişendigine gaty bir ynam etmän göwünli-göwünsiz çekdim weli, ynha lowurdap duran balyk. Görmäge göz gerek! Geň-enaýy balygy emaý bilen elime alan dessime, ol dile geldi. Zähräm ýarylan

ýaly, ony ho beýlæk zyňyp goýberenimi özümem duýmandyryň. Ol çägäň üstünde ýatan ýerinden adam dilinde gürledi:

– Eý, adamzat! Sen gaty görme, menden saňa zowal ýokdur. Sen menden diňe ýagşylyga garaş. Meni halas eýlešeň, seniň islän üç sany şertiňi berjaý edip bilermen. Maňa altyn balyk diýerler. Gudratym bardyr...

Gorkymdan ýaňa dilim tutulandygyny aňyp, ol ýene dillendi:

– Sözüm rasdyr. Lebzimden dänmen. Seniň üç buýrugyň ýerine salyp bilerin. Matlabyň aýtdygyň bes, şo demde islegiň hasyl bolar. Ýone meni halas etseň bolýar!

Bu bolýan zatlaryň düýşüm däldigine göz ýetirip, zordan özümi dürsedim. Ýone indi altyn balykdan näme dilesemkäm? Sha bolasym-a gelenok. Sha bolmagy başarmajagym hak. Maly dünýesi maňa derkar däl, sebäbi wedomosta gol çekip alýan aýlygym boleş-elin ýetýär. Baky ömür diläýsemekäm? Aý, ýok, beýdip özümi görgä goýmaýyn. Elliden soň barybir garrylyk heseri başlanýan bolsa, baky garrylyk nämäniň görgüsü. Şu zatlary pikirimde aýlap durkam, birden bir zat güpbe ýadyma düşdi:

– Eý, altyn balyk, men seni halas edeýin welin, sen maňa ýekeje ýagşylyk et: sen şu kölüň içini hapadan arassala, köne-küşül, döwük-ýenjik zatdan düýbi doly öýdýän.

– Wah, men ony başarman! – diýdi-de, altyn balyk möňürüberdi.

– Arassalap aňyrsyna çykar ýaly däldir, gadyrdan! Gün geldigiçe hapasy artýar. Arakdan boşan čüýsemisiň, boş konserw bankasymysyň, köne-küşül zatmysyň, asyl suwuň astynda balyklaram itiň gününü görýär, gadyrdan! Sen, iň gowusy, başga bir ýumuş buýr, şo demde bitireýin.

Zöreldip duran balyga rehimim geldi:

– Eger şu ýumşumy bitirip bilmejek bolsaň, maňa başga zadyň gerek däl, bar, alláyaryň bolsun! – diýdim-de, altyn balygy öz mesgenine goýberdim.

Aşyrberdi KÜRT.

“Edebiýat we sungat” gazeti, 18.07.1971 ý. Satiriki hekaýalar